

Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (далі - Положення) розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII у редакції від 01.06.2025 р.;
- Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 у редакції від 04.01.2024 р.;
- Статуту Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова;
- Стратегії розвитку Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова на 2025-2030 роки;
- Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова тощо.

1.2. Положення регламентує порядок організації внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (далі – Університет).

1.3. Основні терміни та їх визначення:

якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань;

внутрішня система забезпечення якості вищої освіти (далі – ВСЗЯВО) – сукупність організаційних структур, процедур, процесів і ресурсів та розподіл відповідальності, які сприяють досягненню відповідності якості освіти та освітньої діяльності Університету запитам суспільства, нормам законодавства, положенням стандартів вищої освіти, запитам учасників освітнього процесу, роботодавців та інших стейкхолдерів.

Інші терміни використовуються в значенні, що передбачено чинним національним законодавством та локальними актами Університету.

1.4. Політика Університету щодо забезпечення якості освіти (далі - політика якості) є сукупністю принципів, підходів і управлінських рішень, спрямованих на забезпечення та постійне вдосконалення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Політика якості є складовою стратегічного управління Університетом, є відкритою і загально доступною для всіх заінтересованих сторін.

1.4.1. Політика якості ґрунтується на забезпеченні відповідності освітніх програм стандартам вищої освіти, потребам здобувачів вищої освіти та очікуванням заінтересованих сторін. Реалізація політики якості спрямована на розвиток культури якості, академічної доброчесності, партнерських відносин між усіма учасниками освітнього процесу та орієнтацію на суспільні потреби.

1.4.2. Засади політики якості визначаються Статутом, Стратегією розвитку Університету та іншими локальними актами Університету. Політика якості підлягає періодичному перегляду та оновленню з урахуванням змін у законодавстві, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, результатів внутрішнього моніторингу, зовнішніх оцінювань тощо.

1.4.3. ВСЗЯВО в Університеті функціонує у взаємозв'язку із зовнішньою системою забезпечення якості вищої освіти та процедурами, що здійснюються в межах акредитації освітніх програм та інших форм оцінювання. Внутрішні та зовнішні процедури забезпечення якості вищої освіти розглядаються як взаємодоповнювальні елементи єдиної національної

системи забезпечення якості вищої освіти, що передбачає активну участь усіх заінтересованих сторін освітнього процесу.

2. МЕТА, ПРИНЦИПИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Метою ВСЗЯВО в Університеті є створення, функціонування та постійне вдосконалення цілісного механізму забезпечення якості вищої освіти шляхом планування, реалізації, моніторингу, оцінювання та коригування освітніх процесів, спрямованого на досягнення відповідності освітніх програм стандартам вищої освіти, вимогам законодавства України, стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), а також очікуванням здобувачів освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.

2.2. ВСЗЯВО покликана забезпечити сталий розвиток Університету, підвищення конкурентоспроможності його освітніх програм, формування культури якості, академічної доброчесності, прозорості та відповідальності, а також сприяти постійному вдосконаленню результатів навчання, науково-педагогічної діяльності та управлінських процесів.

2.3. ВСЗЯВО в Університеті ґрунтується на таких принципах:

2.3.1. автономії – самостійність і незалежність Університету у прийнятті в межах чинного законодавства рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів;

2.3.2. академічної доброчесності – дотримання норм академічної етики, чесності, прозорості та відповідальності з боку всіх учасників освітнього процесу, спрямованість їх дій на відмову від превалювання приватного інтересу;

2.3.3. академічної мобільності – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

2.3.4. академічної свободи – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності, що здійснюється в межах чинного законодавства на засадах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів;

2.3.5. відповідальності – усі учасники освітнього процесу несуть відповідальність за свої дії або бездіяльність на кожній стадії освітнього процесу;

2.3.6. ефективності – раціональне і результативне використання матеріально-технічних, кадрових, навчально-методичних, інформаційних та інших ресурсів для досягнення цілей освітнього процесу;

2.3.7. змагальності – визнання результатів особистої участі здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників в освітньому процесі виключно за визначеними рейтинговими критеріями, процедурами та технологіями;

2.3.8. комплексності – єдність мети, завдань, змісту, форм, методів і прийомів забезпечення якості вищої освіти;

2.3.9. об'єктивності, справедливості і неупередженості – оцінювання результатів діяльності учасників освітнього процесу здійснюється виключно за визначеними критеріями та процедурами на підставі фактичних результатів;

2.3.10. прозорості – відкритість та доступність інформації про ВСЗЯВО;

2.3.11. професіоналізму – компетентне, об'єктивне і неупереджене виконання посадових обов'язків, постійне підвищення науково-педагогічними, педагогічними, науковими працівниками рівня своєї кваліфікації та професійної компетентності;

2.3.12. рівності – забезпечення однакових прав, можливостей і умов доступу до освіти, ресурсів, академічної мобільності та оцінювання результатів для всіх учасників освітнього процесу;

2.3.13. інтегрованості – забезпечення взаємодії та узгодженості елементів ВСЗЯВО, охоплення всіх рівнів та компонентів освітньої діяльності, інтеграція ВСЗЯВО у загальну систему управління Університетом;

2.3.14. студентоцентрованості – заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів ВСЗЯВО;

2.3.15. безперервного вдосконалення – система забезпечення якості має циклічний характер і спрямована на постійне поліпшення освітніх програм, методів навчання, системи оцінювання та управлінських процесів.

2.4. ВСЗЯВО в Університеті спрямована на реалізацію таких стратегічних завдань:

2.4.1. Забезпечення відповідності освітніх програм стандартам вищої освіти. Формування, реалізація та періодичний перегляд освітніх програм з метою забезпечення їх відповідності національним стандартам вищої освіти, вимогам законодавства України та стандартам і рекомендаціям Європейського простору вищої освіти.

2.4.2. Розвиток студентоцентрованого навчання. Створення умов для активної участі здобувачів вищої освіти у формуванні, реалізації та вдосконаленні освітніх програм, застосування сучасних методів навчання, що сприяють розвитку критичного мислення, автономності та професійних компетентностей.

2.4.3. Забезпечення академічної доброчесності. Створення цілісної системи формування культури чесності, відповідальності та поваги до інтелектуальної власності, забезпечення відповідального, етичного та законного використання технологій штучного інтелекту, упровадження ефективних процедур із запобігання, виявлення та реагування на порушення академічної доброчесності з метою підвищення якості освіти та довіри до результатів навчання і наукових досліджень.

2.4.4. Підвищення якості викладання та професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників. Створення умов для постійного підвищення кваліфікації, упровадження сучасних методів навчання, підтримка академічної мобільності та мотивації до професійного зростання викладачів з метою забезпечення належної якості освіти.

2.4.5. Забезпечення участі стейкхолдерів у забезпеченні якості вищої освіти. Залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників та інших заінтересованих сторін до оцінювання та вдосконалення освітніх програм і освітнього процесу.

2.4.6. Цифрова трансформація ВСЗЯВО. Створення безпечного електронного освітнього середовища, забезпечення необхідної цифрової інфраструктури, автоматизація збору і аналізу даних щодо результатів освітньої діяльності для прийняття обґрунтованих управлінських рішень і постійного підвищення якості вищої освіти.

2.4.7. Забезпечення якості освітнього середовища. Створення безпечного, інклюзивного та доброчесного освітнього середовища, що сприяє академічному, професійному та особистісному розвитку усіх учасників освітнього процесу.

2.4.8. Підвищення прозорості та відкритості діяльності Університету. Забезпечення доступності інформації про освітні програми, процедури забезпечення якості вищої освіти та результати оцінювання для всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів.

3. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

3.1. Університет функціонує у взаємодії з усіма суб'єктами забезпечення якості вищої освіти, зокрема:

– Міністерством освіти і науки України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, Державною службою якості освіти України та ін.;

– учасниками освітнього процесу Університету (науково-педагогічними, педагогічними, науковими працівниками, здобувачами вищої освіти);

– випускниками Університету;

– роботодавцями;

– органами громадського самоврядування у сфері вищої освіти;

– закладами загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти тощо.

3.2. ВСЗЯВО в Університеті функціонує на взаємопов'язаних рівнях: стратегічному, тактичному, оперативному, що забезпечує цілісність управління якістю вищої освіти, узгодженість управлінських рішень і ефективність реалізації політики якості.

3.2.1. Стратегічний рівень забезпечує формування, затвердження та перегляд політики і цілей Університету у сфері забезпечення якості вищої освіти, а також визначає загальні напрями розвитку ВСЗЯВО.

До суб'єктів стратегічного рівня належать ректор, вчена рада, наглядова рада Університету та інші колегіальні органи управління, визначені статутом Університету.

На стратегічному рівні реалізуються функції:

- затвердження політики та стратегії забезпечення якості вищої освіти;
- визначення пріоритетів розвитку освітнього середовища та освітніх програм, а також ресурсів для їх реалізації;
- забезпечення інтеграції ВСЗЯВО в загальну систему стратегічного управління Університетом;
- створення організаційних та фінансових умов для реалізації заходів із забезпечення якості вищої освіти;
- прийняття ключових управлінських рішень щодо вдосконалення ВСЗЯВО;
- призначення відповідальних за реалізацію заходів підвищення якості вищої освіти.

3.2.2. Тактичний рівень забезпечує планування, координацію та організацію заходів із реалізації політики якості та стратегічних рішень у сфері забезпечення якості вищої освіти.

До суб'єктів тактичного рівня належать відповідні колегіальні органи, структурні підрозділи та посадові особи Університету, безпосередньо відповідальні за забезпечення якості вищої освіти, зокрема методична рада, деканати факультетів, відділ внутрішнього забезпечення якості освіти, відділ підвищення кваліфікації, перепідготовки та спеціалізації фахівців з ліцензованих освітніх послуг, декани факультетів, гаранті освітніх програм тощо.

На тактичному рівні реалізуються функції:

- розробка і впровадження процедур забезпечення якості вищої освіти;
- організація та проведення внутрішніх моніторингів, опитувань (здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, педагогічних працівників, роботодавців, випускників тощо);
- підготовка аналітичних матеріалів і рекомендацій для стратегічного рівня управління якістю вищої освіти;
- організація заходів з підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних, наукових працівників;
- координація підготовки до процедур внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості вищої освіти в Університеті;
- розробка тактичних заходів з усунення недоліків та виконання рекомендацій, отриманих у результаті внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості вищої освіти.

3.2.3. Оперативний рівень забезпечує безпосередню реалізацію освітнього процесу та щоденне виконання процедур забезпечення якості вищої освіти в межах освітніх програм.

До суб'єктів оперативного рівня належать кафедри, відділ навчально-методичного забезпечення, навчальні відділи факультетів, науково-педагогічні та педагогічні працівники, групи забезпечення освітніх програм, здобувачі освіти та інші учасники освітнього процесу.

На оперативному рівні реалізуються функції:

- реалізація освітніх програм;
- безпосереднє планування та організація освітнього процесу за освітніми програмами; здійснення контролю за виконанням навчальних планів і освітніх програм, включно з оцінюванням результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- моніторинг якості навчально-методичного забезпечення реалізації освітніх програм;
- підготовка аналітичних матеріалів і рекомендацій для тактичного та стратегічного рівнів управління якістю вищої освіти;
- оперативне впровадження заходів із усунення недоліків та виконання рекомендацій, отриманих у результаті внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості вищої освіти;
- організація взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу для забезпечення ефективності освітньої діяльності;

- участь у внутрішніх та зовнішніх заходах з підвищення кваліфікації та вдосконалення педагогічних та управлінських компетентностей.

3.3. Стратегічний, тактичний та оперативний рівні ВСЗЯВО функціонують у тісній взаємодії та забезпечують замкнений цикл управління якістю, що включає планування, реалізацію, перевірку результатів і коригування освітньої діяльності.

4. ПРОЦЕДУРИ І ЗАХОДИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. ВСЗЯВО передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- інших процедур і заходів.

4.2. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти.

4.2.1. Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти визначаються чинним законодавством та локальними актами Університету.

4.2.2. Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти охоплюють усі етапи освітнього процесу, включаючи проєктування та перегляд освітніх програм, організацію освітнього процесу, оцінювання результатів навчання, забезпечення академічної доброчесності, моніторинг і аналіз якості освітньої діяльності тощо.

4.2.3. Принципи та процедури забезпечення якості є обов'язковими для виконання всіма структурними підрозділами та учасниками освітнього процесу в Університеті.

4.2.4. Перелік, зміст і періодичність процедур забезпечення якості вищої освіти переглядаються з урахуванням результатів внутрішніх та зовнішніх оцінювань.

4.2.5. Інформація про принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти є відкритою та доступною для усіх учасників освітнього процесу та заінтересованих сторін.

4.3. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.

Порядок розроблення, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітньо-професійних та освітньо-наукових програм здійснюється у відповідності до Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

4.4. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб.

4.4.1. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

4.4.2. Щорічне оцінювання науково-педагогічних, педагогічних працівників Університету здійснюється відповідно до Положення про систему рейтингового оцінювання

результатів професійної діяльності науково-педагогічних працівників та кафедр Хмельницького університету управління та права.

4.5. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників.

4.5.1. Формування якісного кадрового складу науково-педагогічних працівників Університету здійснюється відповідно до вимог Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

4.5.2. Підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету здійснюється відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800.

4.5.3. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і педагогічних працівників Університету здійснюється відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

4.5.4. Підвищення кваліфікації наукових працівників Університету здійснюється відповідно до чинного законодавства та локальних актів Університету.

4.6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

4.6.1. В Університеті забезпечується функціонування інтегрованих інформаційних систем, спрямованих на підтримку управління освітнім процесом, зокрема систем електронного документообігу, збору, обробки та аналітичного опрацювання інформації.

4.6.2. Інформаційні системи Університету забезпечують автоматизацію управлінських та організаційних процесів, використання електронного підпису, уніфікованих шаблонів електронних документів, а також зберігання, редагування й обмін службовою інформацією відповідно до вимог законодавства та внутрішніх нормативних актів Університету.

4.7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації.

4.7.1. Забезпечення публічності та відкритості інформації про діяльність Університету здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2015 року № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів», Статуту Університету та інших локальних актів Університету.

4.8. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

4.8.1. В Університеті впроваджуються механізми інформування, запобігання, виявлення та реагування на порушення академічної доброчесності. Проводиться просвітницька робота серед здобувачів вищої освіти та працівників, а також функціонує відповідна комісія та уповноважені органи.

4.8.2. Правові та організаційні засади забезпечення академічної доброчесності в Університеті визначаються Кодексом академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, Положенням про систему запобігання академічному плагіату в академічних та наукових текстах у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова та іншими актами.

5. ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

5.1. Результати реалізації механізмів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти використовуються Університетом для оцінювання ефективності освітньої діяльності, удосконалення освітніх програм, організації освітнього процесу та прийняття управлінських рішень.

Узагальнення та аналіз результатів здійснюються на тактичному та стратегічному рівнях управління і є підставою для планування заходів із підвищення якості вищої освіти.

5.2. Результати моніторингів, опитувань, оцінювання результатів навчання та інших заходів внутрішнього забезпечення якості підлягають систематичному аналізу відповідними колегіальними органами та структурними підрозділами Університету.

5.3. На підставі результатів аналізу органи та посадові особи Університету в межах своїх повноважень можуть ухвалювати рішення щодо:

- перегляду та оновлення освітніх програм;
- удосконалення форм і методів навчання;
- коригування системи оцінювання результатів навчання;
- покращення навчально-методичного та ресурсного забезпечення;
- організації підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників;
- удосконалення організації освітнього процесу тощо.

5.4. Інформація про функціонування ВСЗЯВО в Університеті є загальнодоступною для всіх учасників освітнього процесу.

Забезпечується зворотний зв'язок зі здобувачами вищої освіти та іншими стейкхолдерами щодо врахування результатів опитувань та моніторингів.

5.5. Матеріали моніторингів, опитувань, аналітичні звіти, протоколи засідань кафедри, методичної ради, вченої ради, плани заходів із забезпечення якості тощо підлягають зберіганню відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету та використовуються для внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості вищої освіти.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення затверджується рішенням вченої ради та вводиться в дію наказом Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням вченої ради та вводяться в дію наказом Університету.